

Woorden ter overweging - viering Janskerk 2 juni 2019

Het lied dat we zongen had door Petrus gezongen kunnen zijn, daar aan de zee, na de maaltijd en het gesprek met zijn heer. Het lied van *ik ben gezien* en 'onverwacht ben ik opnieuw geboren en getogen'... Hij nam mijn onvermogen 'voor lief'! 'Voor lief' klinkt als de echo van 'Heb je mij lief, Simon?' Het antwoord op die vraag ligt in de liefde van Jezus' kant: Petrus wordt voor lief genomen, beter: in liefde *ontvangen*, herbevestigd. Door de stille overmacht die hij ervaart, die hem overkomt.

In de voorbereidingsgesprekken vonden we het een verhaal vol van mysterie. Geen recht-toe-recht-aan verslag, maar een verhaal met een geheim, een levensgeheim, een levensverhaal met diep-gang. Zo raakte het ons en kan het misschien ons allen raken.

Het verhaal voert Petrus op in zijn falen, met zijn verraad nog levend bij hem: 3 keer had hij Jezus ontkend, hem a.h.w. in het gezicht geschreeuwd: ik ken die mens niet! Ik ben geen leerling van hem! Hoe kan hij met dat bij zich / in zich een *Paasmens* worden? Maar geldt deze vraag niet voor ons allemaal? Wij met onze halfhartige Petrus-kanten... Hoe groeit Paas-bevrijding? Dat is een serieuze, ernstige vraag. Daar gaat dit verhaal over.

Daarin gebeurt het allerergste: het slachtoffer staat op en kijkt de verloochenaar aan. Degene die jij kapot hebt laten gaan, alleen hebt gelaten, kijkt je in de ogen, spreekt je aan. Je gaat door de grond, je blijft nergens... Wat een pijn doet dit... Maar het is een genezende pijn, wordt ons verteld. Petrus wordt bevrijd tot de navolging van de Opgestane, daar eindigt het, daar begint het nieuw.

De genezing is een soort bevalling, gebeurend in het peilende welwillende doorvragen van Jezus. Als een vroedvrouw brengt hij Petrus tot leven, bij het leven, met zijn 3 doortastende vragen. "Heb je mij lief *meer dan zij?*" - de herinnering flitst door Petrus heen, zijn eigen woorden: 'al zouden ze u allemaal in de steek laten, ik niet!', maar toen het erop aan kwam... Petrus beseft: ik moet reëel zijn, niks: 'meer dan zij': "Ja, nee heer, niet meer dan een vriend van u ben ik - dat wil ik zijn...". "Heb je mij dan eenvoudigweg lief?" Liefde? Zelfinzet dus, overgave zoals hij voor mij? "Ja, nee heer, ook dat haal ik niet, mag ik eenvoudigweg een vriend van u zijn?" "Dan laat ik hoge woorden als liefde weg: *ben jij vriend van mij?*" Bittere tranen van zelfinzicht, zuchten, stamelen: "Heer, u kijkt toch wel door mijn halfheid en lafheid heen tot op de bodem van mijn ziel, *u kent mij toch* in mijn vriendschap voor u?"

Petrus komt thuis, in de eenvoud van de vriendschap voor Jezus, zonder zich verheven te hoeven voelen boven anderen. *Thuis*: dat is voor hem de blik van Jezus die hem welwillend aankijkt, meer ziet dan hij zelf kan zien; hem kent, beter dan hij zichzelf kent... Hij hoeft zichzelf niet meer te bewijzen, zijn identiteit ligt in wat Jezus in hem ziet, in dat hij weet hoe Jezus hem liefdevol doorziet.

Petrus krijgt de kans zich te laten *herroepen*. Jezus noemt Petrus hier voluit bij zijn oude naam: 'Simon-van-Johannes'. Met die naam werd hij ooit door Jezus

geroepen als volgeling, en toen kreeg hij zijn *roepnaam*, zijn '*roepingsnaam*': Petrus, 'rots', fundament van de gemeenschap achter Jezus aan [1 : 42]. Als de falende, gewonde mens die hij is, gezeurd in Jezus, wordt hij in de bijzondere navolging geroepen: als hoeder, *voorganger*, *vooropganger*; als herder speciaal van de lammetjes, de jonge schapen - gaat het dan om de broze Jezus-beweging van het begin? Hoe dan ook, hij wordt geroepen om te herderen als een gewond mens, met een doorboord hart.

Petrus staat voor de kerk. Niet voor de machtige, heersende kerk die zich op hem is gaan beroepen, maar voor een gemeente als een samenraapsel uit de wereld dat haar eigen onvermogen en tekort kent. De ervaring van gefaald hebben en aanvaard te zijn hoort tot de grondslagen van de ware kerk. En dit verhaal vertelt ons: via deze kerk-Petrus ligt onze identiteit in Jezus. Via hem zijn wij dus ook verbonden met de slachtoffers van onze wereld, voor wie Jezus staat.

Stel je eens voor dat dit bijbelverhaal aan ons gebeurt: de slachtoffers van *onze* halfhartigheid stellen zich voor ons op: de op de Griekse eilanden weggestopte vluchtelingen; de eilandbewoners die in de oceaan van ons klimaatbederf aan het wegzinken zijn; de kinderen in de kledingateliers van Voor-Azië; de kinderen wie jeugdzorg onthouden wordt; al die mensen die wij persoonlijk tekort hebben gedaan. Ze stellen zich voor ons op, ze kijken ons doordringend aan. En met de stem van Jezus zeggen ze: wat je aan ons niet gedaan hebt, heb je aan Gods mensenzoon niet gedaan [Matth. 25]. Stel je eens voor, hoe vreselijk ongemakkelijk.

Maar zo wordt de kerk gebouwd, als we dit onder ogen zien. Nee, niet zwelgend in schuldgevoel, maar ons onvermogen beseffend. Niet als het laatste, maar om onze roeping weer te binnen te brengen, om met dit alles bij ons mens te zijn in de navolging, dus om mens te zijn naar Gods beeld.

Nog steeds is het de Paastijd, tijd om ons te bezinnen op onze roeping als Paasmensen, in de leegte van Jezus' afwezigheid.

Petrus brengt ons vanmorgen met zijn *herroeping* bij onze roeping als Petrus-gemeenschap, *ek-klesia*, *uitgeroepen*. En daarbinnen bij onze persoonlijke weg. Zoals we het zullen zingen, samen met elkaar en ieder voor zich: als deelhebber aan Petrus stond ik daar, opgevist uit de zee, klein en kwetsbaar, 'bereid om elke weg te gaan' achter Jezus aan; 'ja toen, toen ben ik opgestaan!'... Nu... Zo moge het zijn.

Harry Pals